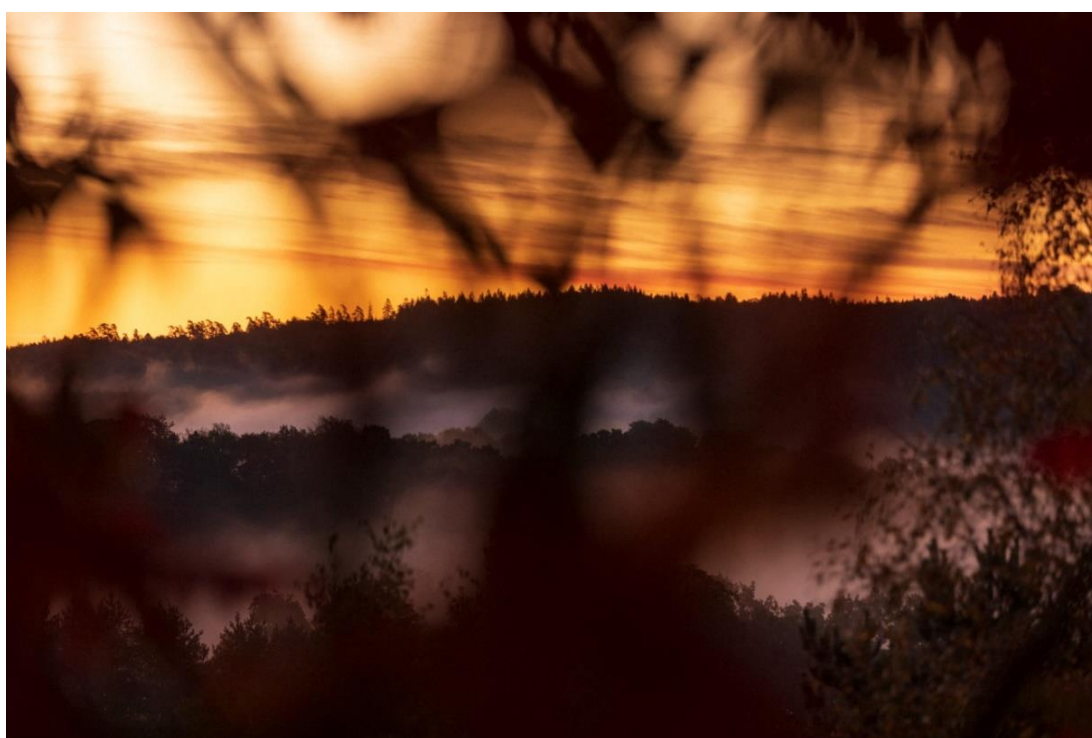

Mål och budget 2024

med ekonomisk plan 2025-2028

Regionfullmäktige den 21 juni

Innehåll

Med fortsatt långsiktigt ansvarstagande för hela Halland	1
Syfte med Mål och budget	5
Förutsättningar för verksamhetens genomförande	6
Ekonomiska förutsättningar	6
Medarbetare	8
Robusta verksamheter	9
Fokusområden	12
Accelerera digital transformation	12
Attraktiva och hållbara livsmiljöer	16
Förnyelseförmåga och konkurrenskraft	19
Utbildning, kompetens och jämlik hälsa	21
En robust kultursektor	23
Nära och sammanhållen vård	24
Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård	27
Region Hallands definition av god ekonomisk hushållning	29
Synnerliga skäl till att underbalansera budgeten 2024	29
Finansiella mål	30
Nämndernas budgetramar	32
Egenavgifter	34
Uppföljning och rapportering	35
Bilagor	
1. Nämndernas budgetramar	
2. Investeringsplan 2024-2028	
3. Ersättningsnivåer inom tandvård 2024-2028	
4. Ersättningsnivåer inom Vårdval Halland Närsjukvård 2024	
5. Ersättningsnivåer inom Vårdval Specialistsjukvård 2024	
6. Patientavgift och övriga egenavgifter 2024	
7. Finansiering av olika verksamheter inom Region Halland	

Med fortsatt långsiktigt ansvarstagande för hela Halland

Region Halland har en unik position. När Sveriges regioner planerar för budgetåret 2024 är det i stort sett samma utmaningar som ligger på bordet. Där andra behöver prioritera bort och skära ner kan vi arbeta vidare och skapa nödvändig förflyttning. Halländsk utveckling behöver inte sättas på paus.

Framgångsreceptet stavas ett fortsatt långsiktigt ansvarstagande. 2020 höjde vi skatten för att kunna möta framtida investeringsbehov och hantera en lågkonjunktur. Nu är de sämre tiderna här och Region Halland möter dem med stabila skatteintäkter, många i arbete och en långsiktigt stark ekonomi.

Vi vet att digitaliseringen är avgörande för att möta den utvecklingen. Våra invånare förväntar sig tillgänglig service och digitala tjänster i vardagen, samtidigt som våra system måste kunna stå emot ökade hot och angrepp från dem som inte vill oss väl.

Vi vet också att vi inte äger lösningen själva. Vi behöver arbeta tillsammans med andra i allt från fysisk till digital infrastruktur, grön omställning, arbetsmarknad, innovation och näringslivsutveckling för att lyckas, för hallänningens bästa.

Vi möter alla en framtid med ökade vårdbehov, fler invånare samt minskat antal personer i arbetsför ålder.

Vi behöver använda denna styrka för att fortsätta den väg vi valt, en väg som ser till helheten. För det är inte bara insatser i vården som kommer att trygga kompetensförsörjningen. Det är inte heller bara digitalisering som är svaret på omställningen mot God och Nära vård, eller regional utveckling som ensamt skapar hållbar tillväxt. Det är en kombination av viktiga insatser i alla delar som samverkar för att göra Halland till Bästa livsplatsen, där många vill bo, leva och verka – och där är medarbetarna är vår viktigaste resurs.

Region Halland har möjligheten att fortsätta satsa på nödvändig utveckling. Det är en möjlighet som behöver förvaltas med ansvar. Hallandsalliansens budget tar sikte på framtiden och kraftsamlar för en god och tillgänglig vård och trygg service till invånaren, i robusta verksamheter. I en region som växer hållbart.

Vi kommer fortsätta arbetet med att se till att Halland är och ska förbli den Bästa Livsplatsen!

Mikaela Waltersson (M) regionstyrelsens ordförande

Helene Andersson (C)

My Clingston (KD)

Ann Molander (L)

Nedan beskrivs prioriterade områden i Mål och budget 2024-2028. Prioriteringar som görs med fokus på att hålla i, förvalta och satsa – för att inte tappa kraft i viktigt utvecklingsarbete.

Ett stärkt erbjudande till varje medarbetare

Medarbetarna är Region Hallands viktigaste resurs och deras engagemang får oss att lyckas nå framgångar varje dag och i det långsiktiga arbetet mot Halland – Bästa livsplatsen. De senaste åren har en rad satsningar gjorts för att stärka regionen som en attraktiv arbetsgivare. Vid två tillfällen under pandemin gavs extraersättningar till alla medarbetare och friskvårdsbidraget höjdes med 60 procent under förra mandatperioden. Det har också gjorts insatser gentemot särskilda yrkesgrupper med utökade AT-platser, utbildningssatsningar och förbättrade villkor och ersättningar, bland annat för sjuksköterskor och undersköterskor.

För att klara våra uppdrag framåt behövs alla medarbetare och hela bredden av yrkesroller. Vi vet att Region Halland har bra förmåner, men det är inte alltid lätt att se hela utbudet. Vi vill därför se över hur vårt erbjudande ser ut och tillgängliggörs för var och en som väljer att arbeta hos oss. Våra förmåner behöver följa utvecklingen på arbetsmarknaden och vara relevanta för medarbetaren där hen befinner sig, från en första praktikplats till pension. Därför kommer vi under 2024 utreda ett medarbetarstöd där vi paketerar de erbjudanden vi ger våra medarbetare allt från pensionserbjudanden till friskvårdsbidrag.

Många av Region Hallands medarbetare finns i vården, med dagar som till stor del spenderas på stående och gående fot. Att utvidga möjligheten för arbetsskor till fler yrkesgrupper är en prioriterad fråga, där vi avsätter medel för införande under 2024. Innan dess behöver förutsättningarna för genomförandet utredas.

Det pågår en diskussion i Region Halland, men också nationellt om slopat karensavdrag för vårdpersonal. Detta är en fråga som har samhällsekonomisk betydelse i ett större perspektiv än hos en enskild region. Just nu pågår en nationell utredning och vi inväntar resultatet för att få en bredare bild av konsekvenserna.

Fortsätta utveckla högkvalitativ vård

Region Halland har under många år visat goda resultat inom medicinska kvalitets- och tillgänglighetsmått. Detta är inget som kan tas för givet utan kräver vilja och mod för att fortsätta den utvecklingen. De senaste åren har stora satsningar gjorts inom flera områden för att nå en högkvalitativ god och sammanhållen vård.

I mål och Budget 2024 föreslås bland annat en stor satsning för att stärka kvalitet och tillgänglighet inom ögonsjukvården i Region Halland, för att möta de utmaningar vi står inför med en allt åldrande befolkning och möjlighet till utveckling av förbättrade behandlingsmetoder.

Psykiatrin har under flera år fått ökad budget och extra satsningar för att bland annat möta de ökande behoven hos barn- och unga med psykisk ohälsa genom införandet av ”En väg in”, men även för att förflytta den psykiatriska vården mot öppen vård. Detta är viktig verksamhet som fortsätter utvecklas och som har lett till goda resultat. Samtidigt behöver vi fortsätta arbetet för att samla vården kring barn med särskilda behov. En prioriterad satsning under 2024 är undersöka förutsättningarna för att samla specialistkompetenser och insatser för barn och ungdomar med autism.

Kvinnohälsovården har under året påbörjat en satsning för att minska antalet fall av livmoderhalscancer genom ett vaccinationserbjudande till kvinnor som ännu inte är vaccinerade. Samtidigt skapas en specialiserad enhet för smärtbehandling som bland annat ska kunna hjälpa de kvinnor som drabbas av långvarig smärta i samband med förlossning eller som lider av långvarig smärta orsakad av exempelvis endometrios. Detta är en klar förbättring av vården för kvinnor, en vård som under en lång tid varit försummad.

Samverkan för God och nära vård

Att fortsätta arbetet tillsammans med de halländska kommunerna för God och nära vård är en omställning för att både möta behoven hos en åldrande befolkning och för att erbjuda vård nära patientens vardag. Omställningen är viktig för patienten, för att ge god omvårdnad och trygghet som kan minska oro och lidande. Samtidigt frigörs vårdkapacitet på våra sjukhus som kan användas där den behövs som mest – när varje vårdplats är avgörande. Fortsatt utveckling av läkarmedverkan i hemsjukvården samt ökad andel hembesök från närsjukvården är viktiga prioriteringar för att möta dessa utmaningar.

Förflyttning som behöver få ta tid och kraft

Vi befinner oss mitt i viktiga och omfattande utvecklingsprocesser som på olika sätt tar sig an de utmaningar vi står inför och dessa behöver få ta tid och kraft. Kommande år införs ett nytt vårdinformationsstöd som under införandetiden kommer att innebära stora arbetsinsatser i alla vårdverksamheter. Det är samtidigt ett stort kliv och ett viktigt arbete i en vårdkedja där information och data skapar delaktighet och kvalitet för våra invånare. De förändrade arbetssätten blir en del av en väl utvecklad hälso- och sjukvård.

Digitalisering för trygga tjänster i en smart och enkel vardag

Kommande år görs stora satsningar inom digitalisering. Det handlar dels om att fortsätta utveckla cybersäkerhet, ett arbete som är prioriterat och där vi nu behöver fortsätta skapa trygga och smarta digitala lösningar, som kan stå emot angrepp.

Den utveckling som skapar värde för invånaren frigör också viktig tid i vårdkedjan. Verktyg för digitala stöd till beslut och AI kan förenkla administration för läkare och sjuksköterskor inför, under och efter patientmötet.

Digitala verktyg som gör att invånaren tryggt och säkert från sitt eget hem kan ha koll på sin hälsa i nära dialog med sin läkare gynnar patienten och frigör tid som annars krävs för vårdbesök. Att utöka och stärka dessa verktyg är en av många satsningar som görs inom digitalisering kommande år.

Inom Region Halland pågår forskning och satsningar som bryter ny mark inom informationsdriven vård. Dessa har redan gett resultat och används inom olika områden för en mer träffsäker vård som snabbare kan fånga upp behov. Här har Region Halland en unik ställning och en viktig uppgift i att fortsätta utveckla och våga gå före. Den kunskap som finns i organisationen och de metoder som tas fram, i samverkan med akademi och näringsliv, är viktiga bidrag till en vårdsektor som står inför gemensamma utmaningar.

Regional utveckling som får hela Halland att växa

Halland är ett av landets snabbast växande län. En central fråga är hur man bevarar länets attraktivitet och samtidigt planerar för ett hållbart Halland. Riksdagen har gett Region Halland uppdraget att ta fram en regional fysisk plan. Arbetet med regional fysisk planering är prioriterat och ger Region Halland möjlighet att tillsammans med kommuner och andra samhällsaktörer, möta många av de utmaningar som samhället står inför.

Region Halland behöver intensifiera miljöarbetet för att bidra till en hållbar resursanvändning och en minskad klimatpåverkan. De verksamheter som bedrivs i regionen kräver flera delar för att fungera; energi, läkemedel, livsmedel, medicinteknisk utrustning, engångsprodukter, transporter med mera – delar som är helt grundläggande att arbeta med ur ett brett hållbarhetsperspektiv, ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Hållbarhet är också jämlika villkor för invånare som främjar hälsa och välmående. Regionen har en viktig roll i att genom stöd och samverkan med andra möjliggöra idrott, kultur och aktiviteter för alla åldrar.

Vi satsar i Mål och budget 2024 på att stärka folkbildningen ytterligare genom våra folkhögskolor, för att stärka det demokratiska samtalet och de insatser som främjar hälsa genom delaktighet och gemenskap.

Kollektivtrafiken är en motor för grön omställning och en möjlighet för våra invånare i hela länet att ta sig till studier, arbete och samhällsservice. Det finns ett förslag att gemensamt bygga ut en busslinje mellan Hylte och Falkenberg. Denna kan ge fler personer större valmöjligheter och tillgång till pendling för arbete och studier. Det är något som vi i Hallandsalliansen ställer oss bakom.

Vår förmåga att utbilda, inkludera, skapa arbete och möjligheter för fler är avgörande för att göra Halland till bästa livsplatsen. Den nyinrättade beredningen för social hållbarhet är en viktig kugge i att fortsätta arbetet för ett jämställt och jämlikt Halland. De starka samverkansstrukturer som redan finns med organisationer och omgivande samhälle är avgörande för att lyckas.

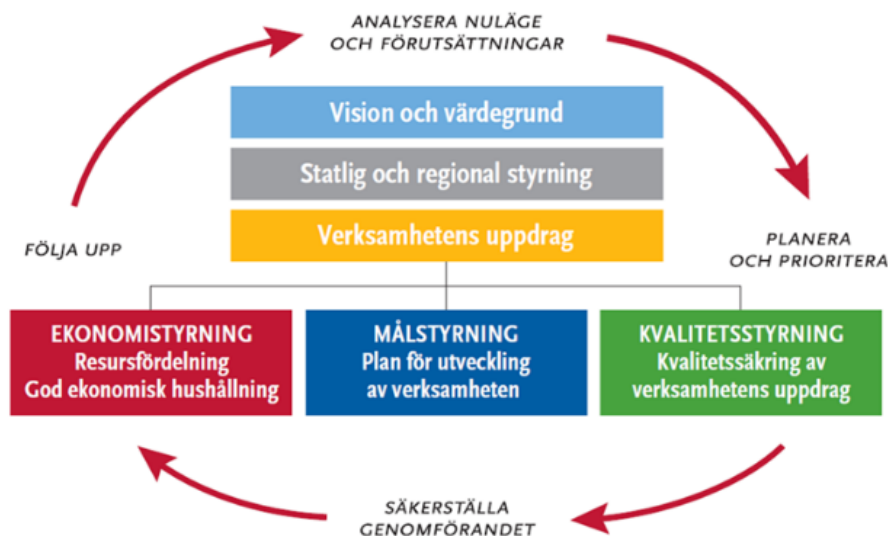
Syfte med Mål och budget

Mål och budget är Region Hallands politiska styrning och arbetas fram årligen av de politiska partier som är invalda i regionfullmäktige i Halland. Mål och budget utgår ifrån de långsiktiga strategierna, Regional utvecklingsstrategi (RUS), och Strategin för hållbar tillväxt, Hälso- och sjukvårdsstrategin, samt Kulturstrategin. Syftet är att ge en övergripande vägledning om vad Region Halland ska fokusera på för att klara sina uppdrag och nå målsättningarna i strategierna. Mål och budget anger de övergripande planeringsinriktningarna för perioden 2024–2028 genom fokusområden och mål. Region Hallands grunduppdrag och löpande verksamhet är som alltid kärnan i verksamheternas uppdragsutövande och av ytterst vikt.

Arbetet med Mål och budget startas upp i samband med att regionledningen lämnar över samlade planeringsförutsättningar i mars månad till de politiska partierna. Samlade planeringsförutsättningar är ett tjänstemannadokument med en samlad analys av nuläge och förutsättningar utifrån Region Hallands vision och värdegrund. Syftet med de samlade planeringsförutsättningarna är att ge Region Hallands politiska partier en gemensam analys, som stöd i arbetet med att planera och prioritera i Mål och Budget. Planeringsförutsättningar bygger på en Omvärlds- och framtidsanalys med trender, utmaningar och möjligheter för Halland i stort, men också för Region Halland som organisation och samhällsaktör. Den omhändertar även förvaltningarnas planeringsanalyser som lyfter fram enskild driftförvaltnings påverkan av omvärlden, men även nuläge utifrån uppföljning av verksamhetens kvalitet, ekonomi och måluppfyllnad.

Enligt Region Hallands modell ska varje nämnd genomföra planeringsarbetet baserat på egna förutsättningar och verksamhetens grunduppdrag enligt fastställt reglemente. Nämnderna har ett ansvar att bidra till de fokusområden med mål som tilldelas i regionfullmäktiges beslutade Mål och budget i en verksamhetsplan som sedan fastställs av respektive nämnd.

Modell för planering- och uppföljning

Förutsättningar för verksamhetens genomförande

Förutsättning för verksamhetens genomförande beskriver de tvärgående perspektiv som är gemensamma för Region Halland och som utgår från de tre hållbarhetsperspektiven social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

De tre hållbarhetsperspektiven är en grundbult i visionen Halland – Bästa livsplatsen och skapar krav på kvalitet och eftertanke i all utveckling. Region Halland kan inte säkra kvaliteten i vården utan en tryggad bemanning genom ett hållbart arbetsgivarskap, genom klimat- och miljöarbete, säkrad energi- och materialförsörjning, ändamålsenliga lokaler, digital utveckling och god ekonomisk hushållning.

För att utvecklas krävs en väl utbyggd och robust infrastruktur såväl digitalt som fysiskt. Halland ska vara ett län som främjar innovation och företagande. Ett län skapar möjlighet för tillväxt, samtidigt som det värnar de unika livsmiljöer som är Hallands styrka.

För att kunna växa hållbart behövs alla perspektiven. Ingenting står för sig självt. Region Halland behöver skapa förutsättningar för trygga och delaktiga samhällen som tar vara på jordens resurser och bidrar till klimatomställning.

Dessa goda livsmiljöer skapar arbetstillfällen, lockar till inflyttning, skapar skattekraft och främjar hälsa. Detta i sig är avgörande delar i att stärka vården, som i sin tur är en kugge i ett livskraftigt, delaktigt och hållbart Halland – Bästa livsplatsen.

Ekonomiska förutsättningar

Svensk och global konjunktur har försvagats. Därmed bryts återhämtningen efter pandemin. Effekterna av den penningpolitiska åtstramningen världen över och den globalt höga inflationen bidrar till att bromsa efterfrågan i de flesta ekonomier.

Tillväxten i Sverige blir framöver svag och en fas med sjunkande BNP under 2023. Även antalet sysselsatta minskar och arbetslösheten stiger kommande år. Centralbankernas inflationsbekämpning sänker konjunkturen och finanspolitiska stimulanser riskerar att bli kontraproduktiva då dessa kan framtvunga en än stramare penningpolitik. Avgörande är att i första hand få ner inflationen. Den ekonomiska politiken i Sverige och resten av världen kan därför inte inriktas mot att hålla konjunkturen under armarna. Den höga inflationen antas falla tillbaka nästa år, både i Sverige och omvärlden. Svensk konjunktur väntas bli svag även 2024 och först 2025 väntas nästa konjunkturuppgång vara på plats. Det kommunala skatteunderlaget stiger i nominella tal i normal takt kommande år. Direkta kostnadsökningar urholkar dock värdet av de kommunala skatteintäkterna. Likaså bidrar indirekta effekter av den höga inflationen till denna urholkning, tydligast genom kostnaderna för kommunala och regionala avtalspensioner.

Halland riskerar att drabbas hårt

Under finanskrisen drabbades industriintensiva regioner hårt som en följd av försvagade exportmarknader. Storstadsregionerna kunde parera krisen genom en stark in-

hemska konsumtion. Denna lågkonjunktur ser ut att kunna slå hårt mot mer befolkningstäta geografier, bland annat Halland, som en funktionell del av Göteborgsregionen.

Bostadspriserna i Halland är de näst högsta i Sverige och ur ett jämförande perspektiv bor en stor del av befolkningen i småhus. De boenderelaterade kostnadsökningarna kommer därför sannolikt att slå särskilt hårt mot hallänningarna. Förmildrande omständigheter är att länet har en hög sysselsättning och att invånarna i regionen har bland de högsta lönerna i Sverige. Utifrån ett näringslivsperspektiv riskerar regionen, i egenskap av inflyttningsregion, att drabbas hårt av inbromsningen inom byggsektorn. Handel och turism är andra viktiga branscher för Halland, som riskerar att drabbas hårt av minskad konsumtion. Sett till hur många som har arbetsgivare i Halland, det vill säga den sysselsatta dagbefolkningen, syns ännu inga tecken på inbromsning. Detta kan dock bero på att statistiken har viss eftersläpning. Region Halland har fortsatt en stark ekonomi. I osäkra tider är en hållbar ekonomi över tid avgörande för att ge regionen handlingsutrymme och förmåga att hantera utmaningar, såväl plötsliga som förväntade. Att agera ansvarsfullt här och nu för att säkra framtida behov, där lokalförsörjningen och behovet av nyinvesteringar i regionens fastighetsbestånd är en av hälso- och sjukvårdens stora framtidsfrågor.

	<i>Budget</i> <i>2024</i>	<i>Plan</i> <i>2025</i>	<i>Plan</i> <i>2026</i>	<i>Plan</i> <i>2027</i>	<i>Plan</i> <i>2028</i>
Resultatbudget, mnkr					
Verksamhetens intäkter	1 854	1 876	1 894	1 913	1 927
Verksamhetens kostnader	-14 916	-14 875	-15 332	-17 036	-16 471
Avskrivningar	-467	-509	-544	558	-590
Verksamhetens nettokostnader	-13 530	-13 509	-13 982	-14 566	-15 135
Skatteintäkter	10 496	10 968	11 434	11 919	12 426
Generella statsbidrag och utjämning	1 583	1 585	1 601	1 614	1 623
Statsbidrag läkemedel	1 221	1 262	1 305	1 349	1 395
Verksamhetens resultat	-230	306	357	317	309
Finansiella intäkter	75	75	75	75	75
Finansiella kostnader	-487	-106	-150	-183	-190
Resultatbudget efter finansiella poster	-641	275	282	208	193

Utrymme för långsiktiga utökningar

Utifrån resultatbudgeten som visas i tabellen ovan, samt de finansiella målen grundade i att över tid ha en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning, ges visst utrymme för långsiktiga utökningar. Det är av avgörande betydelse att regionen över tid långsiktigt kan finansiera ökade kostnader, det vill säga tillfälliga utrymme som ges enstaka år innebär inte automatiskt att dessa medel kan spenderas till långsiktiga satsningar.

Ett riktmärke för god ekonomisk hushållning är att över tid ha ett resultat på ca 2 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket för Region Halland motsvarar cirka 250 mnkr.

Region Halland har en stark finansiell ställning vilket gör att resultatnivån kan anpassas till regionens ekonomiska förutsättningar.

Medarbetare

Medarbetarna är Region Hallands viktigaste resurs i erbjudandet om en hållbar utveckling i regionen, en välfungerade hälso-och sjukvård och god samhällsservice. För att lyckas med Region Hallands uppdrag behövs inte bara läkare, sjuksköterskor, undersköterskor och psykologer. Det behövs även IT- och systemtekniker, ingenjörer, lärare och en rad andra professioner.

Region Halland har i dag ett bra utgångsläge med högt medarbetarengagemang och goda resultat i olika nationella jämförelser och mätningar. Samtidigt har personalomsättningen, sjukfrånvaron och kostnaden för inhyrd personal ökat kontinuerligt sedan pandemin. Dessutom kommer färre nu behöva vårda allt fler när andelen äldre invånare med mer komplexa vårdbehov ökar. Sammantaget är det en allt svårare utmaning som regionen ställs inför.

En attraktiv arbetsgivare

Bristen på personal inom viktiga vårdirken är ett faktum som alla regioner behöver hantera. Region Halland behöver arbeta för att vara en arbetsgivare som fler söker sig till och vill stanna kvar hos. Genom att erbjuda goda villkor och möjlighet att utvecklas på jobbet, men också genom system som underlättar kommunikation, effektivt ledarskap, skapar gemensamma bilder och delaktighet samt gör det enkelt att vara medarbetare och chef. Region Halland har bra förmåner, men det är inte alltid lätt att se hela utbudet. Det är därför viktigt att veta och kunna visa på vilka förmåner som finns, att de följer utvecklingen på arbetsmarknaden är relevanta för medarbetarna.

Halland är ett attraktivt län att bo och arbeta i. I en framtid med hård konkurrens på arbetsmarknaden och brist på viktiga yrken är den attraktiviteten en förutsättning för att länet ska kunna fortsätta utvecklas. Den gemensamma berättelsen om Halland stärker region, kommuner, näringsliv och ideell sektor och visar på regionens värden inom natur, kultur, innovation, besöksnäring, företagande och samhällsservice. Halland har en hög förvärvsfrekvens med många i arbete, vilket ger goda förutsättningar att klara samhällsutmaningar med en bibehållen service och god vård till invånaren.

Utbildning och utveckling i ett förändrat arbetsliv

För att Region Halland fortsatt ska lyckas med sitt uppdrag behöver regionen arbeta brett. Det handlar dels om att behålla och använda medarbetares kompetens på rätt sätt. Men det handlar också om att fler ska kunna arbeta längre under ett förlängt och förändrat arbetsliv. Region Halland behöver fortsatt vara en arbetsgivare som får nya medarbetare att både söka sig till och utvecklas inom organisationen. En viktig del i att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning är att stärka Region Hallands utbildningsuppdrag. Region Halland satsar bland annat på utökade platser för AT-läkare, en även utbildning av fler specialistsjuksköterskor samt praktisk tjänstgöring för psykologer.

Hälso-och sjukvården blir alltmer kunskapsintensiv. Digitalisering, automatiseringar och AI är en nödvändig utveckling för att minska rekryteringsbehoven framåt. Det innebär samtidigt en utmaning för regioner att säkra strukturer för omställning och utveckling av kompetens när arbetsliv och kunskapskrav ändras. Ett utvecklande le-

darskap som förmår leda i förändring, involvera medarbetare och skapa hållbara arbetsplatser blir därmed en förutsättning. Förväntningarna på chefer ökar och deras uppdrag blir alltmer komplext.

En hållbar arbetsmiljö

Under de senaste åren har behoven av arbetsmiljörelaterade insatser ökat. För många medarbetare inom hälso-och sjukvården har pandemin inneburit en påfrestande arbetssituation som påskyndat denna utveckling ytterligare. Region Halland behöver fokusera på att arbeta hälsofrämjande och förebyggande för en god arbetsmiljö. Att som arbetsgivare kunna erbjuda ett sunt och hållbart arbetsliv blir än viktigare i framtiden när arbetslivet förlängs. Med ett ökat antal äldre medarbetare behöver alternativa arbetsätt få mer utrymme, som möjligheten att byta arbetsuppgifter och arbetsplats.

Robusta verksamheter

De senaste åren har händelser i omvärlden satt regionens verksamheter på hårt prov. Kriserna kommer inte en i taget, utan flera på en gång. I en komplex och globaliserad samtid får dessa händelser stora konsekvenser i vardagen, som är svåra att förutse. Detta har synliggjort behovet av robusta verksamheter med flexibilitet och utveckling som håller i längden, men verksamheter som också kan hantera kriser och oförutsedda händelser utan att riskera grunduppdraget, dialogen med och leveransen till invånaren.

Det förändrade säkerhetsläget, klimatförändring, en demografisk utmaning, digitalisering som utvecklas snabbare än lag och säkerhet – alla dessa faktorer gör att Region Halland behöver stärka sin motståndskraft och ha en ökad beredskap i alla verksamheter.

En robust region med god beredskapsförmåga

Ett förändrat säkerhetsläge, klimatförändring, en demografisk utmaning, en digitalisering som utvecklas snabbare än lag och säkerhet gör att Region Halland behöver möta upp omvärldens krav och stärka sin motståndskraft.

Kriser föder förändring som innebär behov av ökad flexibilitet, nya arbetsätt och helt nya behov och förutsättningar, som påverkar alla organisationer. Detta ställer stora krav på alla verksamheter och medarbetare i organisationen.

Region Halland behöver fortsätta arbeta systematiskt med sin kontinuitetshantering. Det handlar om att upprätthålla en förmåga att fortsätta leverera varor och tjänster i en acceptabel omfattning, trots mer eller mindre allvarliga störningar. Erfarenheter från pandemin och det förändrade säkerhetsläget gör det tydligt att större regionala lager av bland annat skyddsutrustning, läkemedel och förbrukningsmaterial behöver säkras. Det behövs en förbättrad lagerhållning och uthållighet av sjukvårdsprodukter och läkemedel för att klara de behov som kan uppstå vid kris, höjd beredskap eller ytterst krig.

Systematiskt och ändamålsenligt smittförebyggande arbete

Utvecklingen i omvärlden, inom och utanför Sveriges gränser, innebär flera utmaningar gällande smittsamma sjukdomar. Bland annat utgör den moderna livsstilen

med internationellt resande en ökad risk för att smittsamma sjukdomar sprids snabbare, och i takt med klimatförändringar förändras sjukdomspanoramat i såväl närmiljö som globalt, vilket ställer nya krav.

Pandemin har tydliggjort vikten av att i vissa situationer kunna genomföra storskalig smittspårning. För att möjliggöra detta behövs en struktur för systematisk och ändamålsenlig smittspårning som kan avlasta berörda verksamheter. En ändamålsenlig och kvalitetssäkrad smittspårning kan stödja vårdenheter vid mindre, men akuta, utbrott av olika smittspåringspliktiga sjukdomar. Genom systematisk smittspårning kan vården öka sin flexibilitet och på ett mer strukturerat sätt ställa om för att snabbare möta framtida scenarier och snabbt vidta åtgärder för att begränsa smittspridning. Det förebyggande vaccinationsarbetet kommer kräva mer resurser och kapacitet framåt jämfört med hur det sett ut tidigare. Vi har även en oroande utveckling avseende resistensproblematik mot antibiotika. Därför behöver arbetet mot antibiotikaresistens prioriteras och lyftas.

Robust lokalförsörjning i vardag och i kris

Region Hallands verksamheter behöver ha ändamålsenliga lokaler och en långsiktig, hållbar förvaltning av fastighetsbeståndet. Utöver ett stort behov av reinvesteringar i befintliga fastigheter finns ett behov att utreda och genomföra nybyggnation. En alltmer avancerad och komplex vård kräver moderna och välutrustade sjukhusbyggnader. Alla lokaler, även de utanför sjukhusbyggnaderna, där det bedrivs verksamhet i Region Halland kommer att behöva öka sin robusthet för att leva upp till framtida krav på säkerhet och höjd krisberedskap och energieffektivisering.

Katastrofmedicinsk beredskap

Den nationella översynen av regionernas katastrofmedicinska beredskap visar på behovet av förmågehöjande åtgärder så att den även innefattar höjd beredskap och krig, som exempelvis utbildningsinsatser inom katastrofmedicin.

För att kunna bedriva den sjukvård som är nödvändig i såväl vardag som kris, och vid höjd beredskap, behövs god tillgång till personal som kan genomföra de tjänster som behöver utföras i hela vårdkedjan. Det behövs vårdpersonal för att kunna möta det ökade behovet av fler vårdplatser som uppstår vid masskadehändelser i fredstid, höjd beredskap och krig. Det behövs samtidigt en balans mellan å ena sidan produktivitet, å andra sidan flexibilitet att ställa om snabbt vid behov. Att upprätthålla sådan verksamhet kräver tillgång till personella resurser som besitter specialkompetens.

En samhällsaktör som bygger förtroende

Region Halland behöver ha en sammanhållen och tydlig roll, med god service och en god dialog med invånare och omgivande samhälle. En stark och samlad bild av Region Halland, dess erbjudande och riktning är ett viktigt verktyg i att bygga förtroende, väcka intresse och öka kunskapen om regionens roll och uppdrag i viktiga frågor.

Region Halland behöver samtidigt skapa förutsättningar för alla medarbetare och chefer genom trygga system som stärker kommunikationen och skapar värde i organisationen.

Samtidigt har dialogen med invånare och omgivande samhälle blivit allt viktigare. Region Halland har en viktig roll som trovärdig informationskälla i tider med oro och snabba förändringar. Denna trovärdighet behöver stärkas och förvaltas. I tider med ett skärpt säkerhetsläge, desinformation och påverkanskampanjer behöver samhällets institutioner bygga tillit för att motverka de krafter som använder desinformation som verktyg för att destabilisera, polarisera och skapa misstro.

En hållbar region

De tre hållbarhetsperspektiven, social - ekologisk och ekonomisk hållbarhet – är en grundpelare i den regionala utvecklingsstrategin och ska finnas med som ett tvärgående perspektiv i all verksamhet.

Region Halland ska verka för hållbarhet i alla led, som en organisation som arbetar utifrån en jämlikhet och jämställdhet; en organisation som arbetar för att ingen ska lämnas efter, för minskade klimatavtryck och för en god ekonomisk hushållning som ger kraft i arbetet med att trygga erbjudandet och leveransen till invånaren – på ett hållbart sätt.

Fokusområden

Region Hallands fokusområden 2024–2028 är områden som bedöms ha betydande påverkan för att på kort och medellång sikt bidra till att uppnå övergripande, långsiktiga strategier.

- Accelerera digital transformation
- Attraktiva och hållbara livsmiljöer
- Förnyelseförmåga och konkurrenskraft
- Utbildning, kompetens och jämlik hälsa
- En robust kultursektor
- Nära och sammanhållen vård
- Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård

Fokusområde: Accelerera digital transformation

Brist på kompetensförsörjning breder ut sig till allt fler yrkeskategorier och branscher. Det står klart att vårdbehoven framåt inte kommer inte att lösas genom att bara kontinuerligt öka antalet vårdplatser, eftersom varken resurser eller bemanning kommer att finnas i tillräcklig utsträckning. Med den vetskapen kan vi som organisation lägga alltmer uppmärksamhet på de områden som kan adressera mål och utmaningar, med de förutsättningar som faktiskt råder.

Med informationsdriven inställning och nyttjande av teknologins möjligheter finns potential att såväl öka värdet av leveransen i förhållande till resursutnyttjande inom samtliga verksamhetsområden, och samtidigt bättre möta invånarens förväntan i en digital omvärld. Regionens verksamheter kommer fortsatt präglas av en hög grad av humanism, men med allt fler likheter med techbolagens arbetssätt. Samtidigt måste Region Halland kraftfullt stärka robusthet och informations- och cybersäkerhet i samma takt för att undvika de sårbarheter som ett ökat digitalt beroende i allmänhet, samt världsläget i synnerhet innebär. Det är innebörden av att accelerera digital transformation, och det är dit vi som regionen behöver växla över kraft för att lyckas.

Mål: Smartare och enklare digital vardag

Den snabba utvecklingen skapar nya sätt att hantera vardagspusslet, nya sätt att kommunicera, ta del av viktig samhällsinformation eller använda olika välfärdstjänster som offentlig sektor erbjuder. Dessutom har digitaliseringen markant förändrat vår livsstil, där nya beteenden och rörelsemönster skapas, till följd av ett mer uppkopplat samhälle där service, tjänster och kontakt kan genomföras oberoende av fysisk placering. Det finns en förväntan på offentlig sektor att möta hallänningens digitala vardag och moderna levnadssätt.

Genom att stärka förmågan att förstå målgruppers olika behov, sammanhang och förväntningar kan en smart och enkel digital vardag skapas. Som samhällsaktör behöver regionen vara digitalt närvarande, lyhörd för förändring och skapa en helhetsupplevelse för olika målgrupper, oberoende av vilka tekniska redskap som används. Som

användare av Region Hallands olika tjänster och service ska invånaren kunna förvänta sig att snabbt få support, hitta rätt stöd för rätt tillfälle. Digitala redskap ska kunna skapa värde i vardagen och göra det enkelt för invånaren i alla kontakter med regionen. Dessutom ska man bli omhändertagen med god service, där regionen i varje kontakt tar ansvar för de behov som finns och där man som invånare upplever en trygghet och professionalism i mötet.

För att Region Halland ska bli ännu bättre på att möta hallänningens behov, krävs omvärldsbevakning som följer samhällets utveckling. Regionen behöver även vidareutveckla tjänster, interna arbetsprocesser och bygga en servicekultur som främjar en användardriven utveckling, där invånaren är medskapande. Utifrån ett IT- och digitaliseringsperspektiv betyder detta att regionen behöver ta ett helhetsansvar för sin samlade digitala plattform – vilka system och tjänster som erbjuds, hur de samarbetar med varandra, hur de tillgodoser användarens behov och samtidigt säkerställa att de är stabila, robusta och tillförlitliga. Med ökade säkerhetspolitiska omständigheter i världen är just robusthet en förutsättning för att leva upp till samhällsansvaret och accelerera digitalisering i offentlig sektor för nutidens och framtidens vardag.

Integrerad informations- och cybersäkerhet

En osäker omvärld skapar behov av ökad robusthet inom välfärdssystemen. Digitaliseringen har tagit stora kliv under pandemin och skapar såväl möjligheter som sårbarheter. Lagar och system ligger steget efter dem som av olika anledningar vill störa den digitala infrastrukturen. Det krävs en ökad förmåga att hantera risker kring informationssäkerhet och en stabil och säker drift för att säkerställa en stabil plattform för system och tjänster. I och med det försämrade säkerhetsläget i omvärlden ökar risken för cyberangrepp. Ett cyberangrepp innebär att en stat försöker påverka en annan stat med digitala maktmedel. Det kan handla om allt från desinformation eller spioneri till att påverka interna system för att hota människoliv och slå ut samhällsviktiga funktioner.

Samhällsviktig verksamhet, däribland hälso- och sjukvård och transportsektor, löper särskild risk eftersom de utgör mål för statlig underrättelseinhämtning. För att minska sårbarheten behöver Region Halland satsa på uppdatering av IT-system, nätverksövervakning, effektiv incidenthantering, god behörighetshantering inklusive flerfaktorsautentisering samt arbeta med medarbetarnas medvetenhet och rapporteringsbenägenhet. Sist men inte minst måste informations- och cybersäkerhet integreras tidigt i all utveckling av informationsdrivna verksamheter för att säkerställa trygg, robust och säker hantering av till exempel personuppgifter.

Mål: Stärkt innovationskraft och digital samverkan med externa aktörer

Med ett ständigt föränderligt samhälle, nya beteenden och rådande välfärdsutmaningar såsom kompetensförsörjningsbrist är det en förutsättning att arbeta metodiskt, strukturerat och medvetet med innovation, vilket stärks på flera håll genom Sveriges regerings innovationsstrategi, digitaliseringsstrategi eller pågående satsningar av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Innovation innebär att utveckla nya perspektiv, metoder, produkter och tjänster som avsevärt skiljer sig från ordinarie hantering och skapar nytta och värde. Det är verksamhetsutveckling som är helt avgörande för att vi ska utveckla oss och vårt Halland för att möta de behov och efterfrågan som finns.

Innovation sker när olika kunskaper, förmågor och kompetenser möts. Det är därför samverkan genom partnerskap är en väsentlig faktor för att åstadkomma förändringar.

Halland är sedan länge välrenommerat utifrån att ha en unik samverkan med akademi, forskning, näringsliv och andra offentliga organisationer. För att fortsätta utveckla Bästa livsplatsen och bidra till välfärdssamhället behövs nya arbetssätt, som växlar upp tempot och positionerar innovation i Halland, Sverige och internationellt. Detta gör vi som region genom att fortsätta utveckla fler digitala innovationer för Halland som möjliggör en smart, enkel och trygg digital vardag, skapa fler kreativa mötesplatser och nätverk som främjar kunskaps- och erfarenhetsbyte såväl lokalt som regionalt, nationellt och internationellt, samt använda och sprida innovation som kan vara till gagn i andra sammanhang. Dessutom bidrar bra partnerskap till bättre möjligheter för samskapande i arbetsplatsförsörjning, tryggare arbetsförhållanden och unika karriärmöjligheter i Halland. På så sätt tar Region Halland samhällsansvar och bidrar till såväl en ökad innovationskraft och en stark positionering av Hallands bästa livsplats, där människor vill bo, leva, arbeta och utvecklas.

Mål: Informationsdrivna verksamheter

Region Halland har efter många års hårt arbete en ledande position när det gäller informationsdriven vård. Genom att jobba strukturerat med den data som vårdsystemen genererar har information kunnat lyftas ut som gett insikter som lett till beslut och beteendeförändringar som gett nytta framför allt till patienter i Halland. Med rätt använd kan den vårdinformation som finns i systemen utgöra stöd för såväl medicinska beslut som för ledning och styrning av vården. För att kunna dra slutsatser och fatta beslut som sparar resurser och höjer kvalitet satsar Region Halland på fler informationsdrivna verksamheter genom att utveckla informationsdriven vård och utveckla förmågan kring andra datamängder.

För att Halland ska kunna vara fortsatt ledande inom detta område behöver Region Halland utveckla former för hur data och information kan användas i vården för att främja kvaliteten i beslutsfattande, både i det enskilda patientmötet och vid prioriteringar på verksamhetsnivå. I allt större utsträckning gäller det att skapa tillgång till realtidsdata som kan stödja realtidsbeslut. Sjukvårdens utmaningar behöver lösas genom tvärvetenskapligt samarbete med externa partners, där framsteg inom exempelvis AI-forskningen behöver kombineras med kunskaper om förutsättningar för en framgångsrik implementering och långsiktig utveckling i hälso- och sjukvården.

Utmaningar framöver är också juridiska. Flera utredningar på nationell nivå syftar till att åstadkomma åtgärder som förbättrar informationsförsörjning och delning av hälsodata. För att öka patientsäkerheten, bedriva mer patientcentrerad vård och minska administrativt dubbelarbete för hälso- och sjukvårdspersonal behöver regler ses över och förslag på åtgärder tas fram. Lagstiftning som förenklar datadelning mellan sjukvårdens aktörer krävs också för att underlätta forskning, utveckling och innovation.

I uppgifter ligger också att på bästa möjliga sätt bidra till att gynna hela samhället genom att tillhandahålla data i enlighet med Lagen om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data den svenska implementeringen av EU:s Öppna data-direktiv. För att förbättra förmågan att skapa värde av information behöver Region Halland fördjupa kunskaperna och användandet av Artificiell Intelligens. Genom samarbete med bland andra Högskolan i Halmstad och AI Sweden deltar regionen i utvecklingen av språkmodeller för maskininlärning. Generativ AI gör det till exempel möjligt att använda syntetiska data för att träna AI-modeller.

Mål 2024	Nämnder
Smartare och enklare digital vardag	RS, samtliga driftnämnder
Stärkt innovationskraft och digital samverkan med externa aktörer	RS, samtliga driftnämnder
Informationsdrivna verksamheter	RS, samtliga driftnämnder

Fokusområde: Attraktiva och hållbara livsmiljöer

Halland ska kännetecknas av människors närhet till arbetsmarknader, natur- och boendemiljöer. Det bidrar till regionens attraktivitet, en närhet som utvecklar hela Halland. Det halländska läget skapar förutsättningar för företag att etablera sig, attrahera kompetens och växa. Faktorer som attraktiva boendemiljöer, god gestaltning av offentliga rum, byggnader och platser samt kultur- och naturvärden bidrar till människors upplevda livskvalitet, hälsa och känsla av delaktighet.

Det regionala utvecklingsarbetet genomsyras av ett aktivt och strategiskt klimat- och miljöarbete. Genom hållbar, klimatsmart samhällsplanering och markanvändning, utveckling av kollektivtrafik, transporter och transportsystem samt av teknisk infrastruktur skapas möjligheter att arbeta med utsläppsminskning, ökad koldioxidbindning och andra viktiga gröna utvecklingsfrågor.

I Sverige står hälso- och sjukvården för omkring en femtedel av växthusgasutsläppen från den offentliga sektorn. Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen och effekter av klimatförändringar bidrar till att fler människor blir sjuka och att belastningen på hälso- och sjukvården ökar, liksom kostnaderna.

Region Halland behöver intensifiera det egna miljöarbetet för att bidra till en hållbar resursanvändning och en minskad klimatpåverkan. De verksamheter regionen bedriver kräver många delar för att fungera; energi, läkemedel, livsmedel, medicinteknisk utrustning, engångsprodukter, transporter med mera – delar som är helt grundläggande att arbeta med ur ett brett hållbarhetsperspektiv – ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Mål: Bidra till god tillgänglighet till arbete, studier och samhällsservice, digitalt såväl som fysiskt

Utveckling av infrastruktur och kollektivtrafik är fortsatt ett prioriterat område för Region Halland. Kuststråket, med framför allt Väst kustbanan och E6:an, är det högst prioriterade stråket som knyter samman Halland med sin omvärld. Vidare är utveckling av kollektivtrafiken, och främjandet av ett mer hållbart resande, ett av Region Hallands viktigaste verktyg för att minska de klimatpåverkande utsläppen i länet. En stärkt kollektivtrafik binder samman länet, från inland till kust och bidrar till goda livsmiljöer som ger möjlighet för människor att mötas, handla, arbeta och studera på jämlika villkor – oavsett var du bor. En prioritering för kommande planperiod är en busslinje mellan Hylte och Falkenberg som ska samfinansieras tillsammans med Hylte och Falkenbergs kommuner.

För att möjliggöra delaktighet hos invånare och företag, nå bredbandsmål och öka takten på den digitala omställningen, krävs fortsatt arbete i utvecklingen av bredbandsinfrastruktur.

Mål: Bidra till god tillgång till boende kollektivtrafik, kultur och service

Halland är ett av landets snabbast växande län. En central fråga är hur man bevarar länet attraktivitet och samtidigt planerar för ett hållbart Halland. Riksdagen har beslutat att Region Halland får uppdraget att arbeta med regional fysisk planering från och med 2023. Arbetet med att ta fram en regional fysisk plan är en prioriterad fråga

för Region Halland. Det är inom arbetet med regional fysisk planering som Region Halland kan möta många av de utmaningar som samhället står inför. Arbetet kommer innebära ett större behov av kunskapsunderlag och regionen behöver samla in fakta inom flera områden. Energiförsörjning, bostadsbehov och funktionella samband är exempel på viktiga områden att bredda kunskapen inom.

Gestaltningen av livsmiljöer är en viktig del i arbetet med att bibehålla och stärka Hallands attraktivitet. Arkitektur, form, design, konst och kulturarv har avgörande betydelse i samhällsbygget eftersom den gestaltade livsmiljön påverkar alla människor i deras vardag, utifrån bland annat hälsa och välbefinnande. Region Halland ska intensifiera sitt arbete med gestaltad livsmiljö under kommande period, vilket bland annat innebär att i samverkan med andra aktörer ta fram en handlingsplan inom området.

Mål: Bidra till en hållbar resursanvändning

Ansvarsfull resursanvändning inom alla områden, skog och vatten, men inte minst inom energiområdet är en viktig del i en grön omställning. Energifrågan har blivit alltmer aktuell och det handlar dels om hur man skapar ett robust energisystem, dels om hur man främjar energieffektiviseringar och en omställning till förnybara energikällor. Sannolikt kommer krisberedskap och robusthet utifrån ett samhällsplaneringsperspektiv att bli allt viktigare frågor under kommande år. Region Halland ska bidra till hållbar resursanvändning inom all sin verksamhet.

Hållbar plastanvändning inom Region Hallands verksamheter

De senaste årens ökade fokus på plast, med bland annat förändrad lagstiftning och teknikutveckling, gör att Region Halland inom de egna verksamheterna behöver vidta åtgärder för en mer hållbar plastanvändning. Inom framför allt hälso- och sjukvården används en väsentlig mängd engångsprodukter varav en stor andel är plastbaserade. Det krävs ökade insatser som bidrar till minskad plastanvändning, användning av råvaror med låg miljöpåverkan, plast fri från farliga ämnen och en ökad materialåtervinning.

Mål: Bidra till en minskad klimatpåverkan

Klimatförändringar hotar hälsa och liv även i Halland, eftersom alla berörs av de konsekvenser som förändringarna för med sig. Med Hallands stora transport- och godsvolymer är det särskilt viktigt att minska utsläppen från både person- och godstransporter. Region Halland ska bidra till minskad klimatpåverkan både i regionen i stort såväl internt i organisationens verksamheter.

Minska utsläpp från transporter inom Region Hallands verksamheter

För att säkra en omställning i transportsektorn behöver Region Halland vara teknikspecifik i upphandlingar som omfattar transporter. Med en tydlig drivmedelsprioritering kan regionen arbeta för diversifiering, riskspridning och infrastrukturutveckling, som ger positiv påverkan på såväl klimat- och miljömål som på en rad andra samhällsviktiga mål, såsom cirkulär ekonomi, landsbygdsutveckling och minskad risk och

sårbarhet. Det minskar även utsatthet kopplat till tillfälliga prisuppgångar eller bristsituationer av en specifik drivmedelstyp.

Hållbar byggnation inom Region Hallands fastighetsbestånd

Bygg- och anläggningssektorn står idag för en femtedel av Sveriges klimatpåverkan. Region Halland står inför fastighetsinvesteringar för att klara behoven av ändamålsenliga lokaler de närmsta åren och det finns en stor potential för lönsamma investeringar vid långsiktig planering där både nybyggnation och renovering kan genomföras hållbart. Region Halland behöver utveckla byggprocessen så att klimat och miljö tydligare beaktas från start och arbeta för att öka inslag av hållbara material och klimatsmarta konstruktioner i byggprojekt.

Mål 2024	Nämnder
Bidra till god tillgänglighet till arbete, studier och samhällsservice, digitalt såväl som fysiskt	RS, DNKT, DNKS
Bidra till god tillgång till boende kollektivtrafik, kultur och service	RS, DNKT, DNKS
Bidra till en hållbar resursanvändning	RS, samtliga driftnämnder
Bidra till en minskad klimatpåverkan	RS, samtliga driftnämnder

Fokusområde: Förnyelseförmåga och konkurrenskraft

För att uppnå långsiktig regional utveckling och tillväxt behövs goda förutsättningar för entreprenörskap och innovation, något som i sin tur genererar arbetstillfällen för människor, kan bidra med lösningar på samhällsutmaningar och bidrar till länets attraktivitet. Goda förutsättningar för entreprenörskap och innovation innebär bland annat förmåga att attrahera människor med relevanta kompetenser och finansiellt kapital, funktionell infrastruktur, samt förmåga att anamma ny teknologi och nya arbetssätt. Snabb teknisk utveckling, och ökade krav på hållbara tjänster och produkter, gör omställningsförmåga och förnyelse till än viktigare framgångsfaktorer.

Halland har god konkurrenskraft inom serviceintensiva näringar såsom bygg, handel, transport och hotell och restaurang. Halland har dessutom ett förhållandevis småskaligt näringsliv med många små och medelstora företag. Bransch- och näringslivsstrukturen medför många fördelar. Exempelvis en hög jobbtillväxt och hög sysselsättning. Men länets tyngd mot arbetsintensiva verksamheter bidrar till en jämförelsevis låg produktivitet. Näringslivet investerar dessutom förhållandevis lite i forskning och utveckling. Entreprenörskap och innovation är viktiga framgångsfaktorer för att halländska företag ska fortsätta vara konkurrenskraftiga. Likt övriga delar av samhället måste även näringslivet genomgå en grön omställning. För att minska sin klimat- och miljöpåverkan, men också för att bibehålla sin konkurrenskraft. Halland har klarat sig förhållandevis lindrigt genom tidigare konjunkturedgångar. Men, då länet har en tyngd mot näringar som förlitar sig på inhemsk konsumtion, skulle en fortsatt försvagad köpkraft bland hushållen, jämfört med tidigare kriser, kunna komma att påverka Halland i relativt hög utsträckning.

Mål: Bidra till att stärka det regionala näringslivets innovationskapacitet

Region Halland behöver fortsätta utveckla infrastrukturen kring sina innovationserbjudanden. En prioriterad del i detta är regionens arbete inom smart specialisering, vilket omfattar områdena forskning och innovation för framtidens vård och hälsa, forskning och innovation för hållbara samhällen (vilket innehåller delområdena food tech, hållbara material och innovativ mobilitet), forskning och innovation för intelligenta system, samt innovativ affärsutveckling. Region Halland har tidigare genomfört stora satsningar på genomförandet av strategin för smart specialisering. Mer arbete kommer behövas för att utveckla infrastrukturen för innovationsstödssystemet i Halland.

Mål: Positionera regionen för att attrahera etableringar, besökare och kompetenser

Region Hallands arbete med näringslivsutveckling handlar även om positionering. Här krävs ett ökat fokus mot platsutveckling. Hallands konkurrenskraft, exempelvis inom områdena för smart specialisering, behöver marknadsföras för att locka arbetskraft, kapital, etableringar och besökare till Halland. Det platsutvecklande arbetet behöver spänna över flera olika verksamhetsområden inom det regionala utvecklingsarbetet. Det kräver också samarbete med andra aktörer i länet, framför allt Hallands kommuner. Även kulturområdet är en viktig del i att stärka länets attraktionskraft. Med ett ökat internationellt fokus öppnas nya möjligheter för Halland att ta en mer

aktiv roll internationella samarbeten och därmed lyfta fram Halland som geografisk plats inom kulturområdet.

Mål: Stärka det regionala ledarskapet och bidra till positiva förflyttningar inom näringslivet

Region Hallands operativa insatser direkt riktade mot företag – exempelvis olika typer av företagsstöd – är en mycket viktig del av regionens näringslivsfrämjande arbete. Region Halland måste fortsätta arbeta med de företag som inte ryms inom de smarta specialiseringarna, för att bidra till en grön och teknisk omställning i hela det halländska näringslivet. För att få fullt genomslag med Region Hallands erbjudanden för näringslivsutveckling krävs bland annat en ökad marknadsföring av Region Halland som näringslivsutvecklande aktör.

Mål 2024	Nämnder
Bidra till att stärka det regionala näringslivets innovationskapacitet	RS
Positionera regionen för att attrahera etableringar, besökare och kompetenser	RS, DNKS
Stärka det regionala ledarskapet och bidra till positiva förflyttningar inom näringslivet	RS

Fokusområde: Utbildning, kompetens och jämlik hälsa

God hälsa är central för livskvalitet. Den skapar möjlighet till utbildning och livslångt lärande, att delta i arbetslivet, vara ekonomiskt självförsörjande och bidra som aktiv samhällsmedborgare. För en hållbar regional utveckling är det därför viktigt att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen. En väl fungerande kompetensförsörjning och kompetensutveckling ökar möjligheterna att möta de samhällsutmaningar vi står för. Det möjliggör också den omställning på arbetsmarknaden som krävs för att nå en hållbar regional utveckling och ett konkurrenskraftigt näringsliv. Grundläggande behörighet från grundskolan och slutförd gymnasial utbildning bidrar i hög grad till människors möjlighet till god hälsa och etablering på arbetsmarknaden. En slutförd gymnasial utbildning skapar även förutsättningar för individer att gå vidare till högre studier och på så sätt trygga arbetsmarknadens behov av kompetens. Det är av stor vikt att alla som kan arbeta ges möjlighet att arbeta, och att strukturella skillnader i sysselsättning mellan grupper av individer minskar.

Mål: Bidra till en god kompetensförsörjning i regionen

Region Halland behöver arbeta externt såväl som i den egna utbildningsverksamheten, för att fler ska få förutsättningar att fullfölja sina studier genom hela utbildningssystemet. Region Halland behöver även arbeta för ökat partnerskap mellan lokala och regionala aktörer genom att utveckla av nya modeller för samverkan samt verka för gemensamma målbilder, kunskapsunderlag och utvecklingsarbeten. Arbetet inom Region Hallands folkhögskolor är ett viktigt verktyg för att bättre rusta individer för en arbetsmarknad med ökande konkurrens. Region Halland satsar på att stärka folkbildningen ytterligare genom regionens Folkhögskolor, för att värna om det demokratiska samtalet och de insatser som främjar hälsa genom delaktighet och gemenskap.

Nationell styrning mot förbättrad matchning tydliggörs genom nya uppgifter i Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar. Regionerna ska från och med 2022 fastställa mål och prioriteringar för det regionala kompetensförsörjningsarbetet och tillhandahålla bedömningar av länets kompetensbehov inom offentlig och privat sektor på kort och lång sikt. Kompetensförsörjning är även en av fyra prioriterade områden i Nationell strategi för hållbar utveckling i hela landet. Detta motiverar att Region Halland behöver fortsätta att prioritera arbetet för en förbättrad kompetensförsörjning på arbetsmarknaden i Halland och inom Region Hallands egna verksamheter.

Mål: Bidra till en god hälsa i befolkningen och minskade hälsoskillnader

Halland har Sveriges högsta medellivslängd bland både kvinnor och män, och ohälsotalet är det näst lägsta bland alla regioner i Sverige. Även den självupplevda allmänhälsan är god och högre än riksgenomsnittet. Samtidigt går det konstatera att sämre socioekonomiska förutsättningar generellt sett innebär en sämre hälsa och ökad risk för sjukdomar. Liksom nationellt går det även i Halland konstatera skillnader i hälsoläge beroende på faktorer såsom utbildningsnivå och etablering på arbetsmarknaden. Nationella mätningar visar att skillnader i hälsa mellan grupper i vissa fall ökar. Ett hälsoproblem som återfinns i alla samhällsgrupper är psykisk ohälsa. Mest utsatta är

flickor och unga kvinnor. I Halland går det bland annat se en ökning i andelen personer som upplever stress och svår ångest, där ökningen är särskilt tydlig i gruppen 18 till 29 år.

Region Halland behöver fortsätta arbeta för en långsiktig samhällsutveckling som är hållbar, jämlik och jämställd. En hållbar utveckling tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter till ett gott liv. Region Halland behöver fortsätta att arbeta för en samhällsutveckling som bidrar till likvärdiga och goda uppväxtvillkor och en god, jämlik och jämställd folkhälsa där både människors livsvillkor och livsmiljö tas i beaktning. En viktig roll för Region Halland är att säkra barns goda uppväxtvillkor, både genom den egna verksamheten och tillsammans med andra aktörer. Särskilt viktigt är det att utveckla metoder och arbetssätt som säkrar barns rättigheter och ökar tillgången till tidiga, främjande, insatser för barn och unga.

Mål: Främja en mer inkluderande och jämställd arbetsmarknad

Hushållens ekonomiska situation försämrades snabbt under 2022. Lågkonjunkturen slår extra hårt mot ekonomiskt svagare grupper. Det finns indikationer från frivilligorganisationer om ett växande antal människor som inte har råd med de mest grundläggande behov som mat, mediciner och boendekostnader. Särskilt sårbara grupper, exempelvis personer utan gymnasial utbildning och utom-europeiskt födda, har fortsatt en svår konkurrenssituation på arbetsmarknaden. En risk med strukturomvandlingar och ekonomiska nedgångar är en ökad strukturarbetslöshet – det vill säga att grupper med svagare konkurrenskraft på arbetsmarknaden kommer längre från arbetsmarknaden och fastnar i långtidsarbetslöshet. Inkluderingen på arbetsmarknaden är en avgörande utmaning för Halland, inte minst för att vi ska klara en ökad demografisk försörjningsbörda.

Kvinnor och män arbetar till stor del i olika yrken och sektorer, samt på olika hierarkiska nivåer i organisationer. Män arbetar i högre grad inom industri-, transport- och byggsektorn. Kvinnor arbetar i högre utsträckning inom välfärdssektorn som vård, omsorg och utbildning samt i yrken som kräver en högre formell utbildning. För att påverka dessa skillnader behöver vägledning till studier och yrken tydligare präglas av ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv. Arbetsgivare behöver också arbeta med strukturer och attityder som främjar ett jämställt och jämlikt arbetsliv.

Mål 2024	Nämnder
Bidra till en god kompetensförsörjning i regionen	RS, samtliga driftnämnder
Bidra till en god hälsa i befolkningen och minskade hälsoskillnader	RS, DNKS, DNHS, DNNSVH, DNADH, DNPSH
Främja en mer inkluderande och jämställd arbetsmarknad	RS, samtliga driftnämnder

Fokusområde: En robust kultursektor

När kulturens kraft i Halland förstärks ökar också attraktionskraften för invånare och besökare. Människors kreativitet fungerar som drivkraft för nya idéer och handlingar. Ett rikt kulturliv stärker gemenskapen, vitaliserar demokratin, gynnar folkhälsan och medverkar till en god livsmiljö för invånare oavsett kön, bakgrund eller funktionalitet. Betydelsen av kulturens estetiska och sociala värde och dess demokratifrämjande roll kan inte underskattas, kanske särskilt i svåra tider. För den halländska besöksnäringen är ett starkt kulturliv viktig och invånare får möjlighet att ta del av ett mångsidigt kulturliv i sin närmiljö.

Förhoppningen för 2022 var en snabb återstart för kulturlivet efter pandemin. Men publik och deltagare i olika kulturarrangemang ligger fortfarande på cirka 60 procent av den nivå som fanns före pandemin. Detta gäller både för produktioner i Region Hallands regi och i det övriga halländska kulturlivet. Till detta kommer det allvarliga världsläget, höga energikostnader, drivmedel och hög inflation som följd. Det har lett till högre kostnader för produktioner och har inneburit stora ekonomiska utmaningar för en bransch som ännu inte återhämtat sig. Under pandemin har många kulturskapare tvingats att byta bransch. Samtidigt har de konstnärliga utbildningarna under perioder haft svårt att upprätthålla kvaliteten på utbildningen då man fått anpassa sig efter restriktioner. Detta innebär kompetensförsörjningsproblematik inom kultursektorn vilket kan leda till minskat utbud av kultur för hallänningarna.

Mål Bidra till en mer robust kultursektor

Mer arbete krävs för att stärka kultursektorn i Halland. Kulturinstitutioner, fria kulturutövare och ideella arrangörsorganisationer behöver ges bättre förutsättningar, inte minst till en långsiktighet i sin planering. För att kunna fortsätta det pågående utvecklingsarbetet och för att nå de kulturpolitiska målen, såväl nationella som regionala, är arbetet inom området kulturutveckling högt prioriterat. Det handlar dels om utveckling av de regionala institutionerna, dels om stöttning till fria kulturutövare som arbetar på uppdrag av Region Halland genom olika former av projektstöd och överenskommelser. Region Halland behöver bidra till att centrala aktörer inom det fria kulturlivet kan överleva och finnas kvar, och i samverkan med Kulturakademien stärka kompetensutveckling i sektorn.

Mål 2024	Nämnder
Bidra till en mer robust kultursektor	RS, DNKS

Fokusområde: Nära och sammanhållen vård

Uttrycket nära vård är en beskrivning av hur hälso- och sjukvårdssystemet behöver ställa om för att hantera de utmaningar Sveriges regioner står inför. Andelen äldre blir allt fler i kombination med färre i arbetsför ålder, fler lever med kroniska sjukdomar, digitaliseringen bidrar till nya förväntningar från invånarna och vården i Sverige är inte jämlik.

Nära vård berör både primärvård och specialistvård och sträcker sig från regional hälso- och sjukvård till kommunal vård och omsorg. Den vård som patienten behöver ofta ska vara tillgänglig och nära patientens normala livssituation. Därtill behöver det preventiva och hälsofrämjande arbetet få ett ökat fokus. Halland eftersträvar en sömlös och sammanhållen vård utan stuprör, där patienten inte upplever några gränser mellan olika vårdgivare. Hälso- och sjukvårdssystemet bör därför byggas kring naturliga flöden för patienterna. Det centrala är att patienten är delaktig och uppfattar vårdkedjan som sammanhållen vilket kräver samverkan och ett personcentrerat arbetssätt.

Mål: Vidareutveckla den nära vården

Arbetet med att erbjuda vård närmare patientens normala livssituation är en ständigt pågående process och kräver ofta samverkan över organisationsgränser. Region Halland har tillsammans med Hallands kommuner enats om målbilden *Omtanke Halland – vår gemensamma omställning till en god nära vård och omsorg*, som ska rama in det halländska arbetet med nära vård. Målet är att vården och omsorgen ska vara personcentrerad, nära och sammanhållen, hälsofrämjande, gemensam, enkel och trygg. För att bidra till att förverkliga målet behöver regionens arbete med personcentrerat förhållningssätt utvecklas och möjligheterna för patienter att vara delaktiga behöver fortsätta utvecklas. Kontinuitet samt fast läkarkontakt inom närsjukvården för de patienter som behöver och önskar det är viktiga faktorer för ett gott resultat. Regionens vårdförvaltningar ska fortsätta arbetet med att kontinuerligt vidareutveckla vården i enlighet med nationell och regional inriktning för god och nära vård.

Det finns behov av att – i linje med omställningen till en nära vård – säkerställa en god samverkan mellan region och kommun. De mest sköra äldre, som ofta rör sig mellan vårdgivare, har stort behov av individanpassad, samordnad och kontinuerlig vård och omsorg och ett strukturerat omhändertagande. Detta oavsett om behoven uppstår hemma, på sjukhuset eller när man kommer hem igen efter en sjukhusvistelse. Det ställer krav på helhetssyn och samarbete över professions- och organisationsgränser och kräver samverkan vid såväl in- som utskrivning, så att ingen patient behöver vistas på sjukhus när det inte är nödvändigt. Det finns tydliga utmaningar för att uppnå en trygg och effektiv utskrivning från slutenvård i Halland. Halland har en relativt hög medelvårdtid för utskrivningsklara patienter och det finns ett behov av fortsatta insatser inom detta område. Halland har också en relativt hög andel patienter som återinskrivs oplanerat. Oplanerade återinskrivningar speglar för tidig utskrivning från slutenvård, eller utskrivning där uppföljning och fortsatt omhändertagande inte är tillräckligt samordnat. Här finns utmaningar att arbeta vidare med.

Mål: Säkerställa god tillgänglighet till vård

Tillgänglighet är en av de viktigaste kvalitetsaspekterna inom hälso- och sjukvården. Det handlar om möjligheter att nå hälso- och sjukvården oavsett ålder, sjukdomsbild eller personliga förutsättningar. Tillgänglighet handlar också om att få vård inom rimlig tid samt om tillgång till information. Regionen behöver fortsätta utveckla sin kommunikation och information kring vårdgarantin för att både vara tydliga gentemot invånare och patienter, liksom för att skapa motivation bland medarbetarna att fortsätta arbeta med utveckling och förbättringar inom respektive verksamhet.

Ett viktigt verktyg för att öka tillgängligheten och skapa en mer effektiv vård är att fortsätta digitalisera lämpliga delar av både arbetssätt och vårdutbud. Därtill finns fortsatt realiseringspotential i regionens strategiska arbete med utvecklad arbetsfördelning, s.k. uppgiftsväxling processutveckling, ökad användning av distanskontakter, ökad användning av avtal med koppling till vårdgarantin och en fortsatt strävan mot att gå från slutenvård till öppenvård där så är lämpligt. Region Hallands historiskt goda tillgänglighet går inte att ta för given och regionen behöver både rekrytera och bibehålla kompetens för att leverera den patientssäkra och högkvalitativa vård som hallänningarna förväntar sig. Kortare köer och väntetider till hälso- och sjukvård är grundläggande för att öka tillgängligheten och för att bibehålla ett högt förtroende för hälso- och sjukvården i befolkningen.

Mål: Utveckla arbetet för barn och unga med psykisk ohälsa

Arbetet med att stärka barn och ungas psykiska hälsa och välmående är ett prioriterat område. För att ge barn, unga och deras familjer ett fullgott stöd behövs en god samverkan och ett aktivt arbete mellan berörda huvudmän i regionen och kommunerna. Regionens kontaktcenter *En väg in* för barn och unga har en viktig funktion i att samordna olika regionala och kommunala aktörer, så att unga hallänningar kan få bästa tänkbara omhändertagande på rätt vårdnivå. Den stärkta samverkan ska fortsätta utvecklas för att barn och unga ska få en god och tillgänglig vård och en sammanhållen vårdkedja. En del i detta är att fortsätta arbetet med att förbättra tillgängligheten till vård för barn och unga. En prioriterad satsning är att utreda en gemensam autismenhet, med målet att uppnå bästa möjliga vård och insatser för barn och ungdomar med autism och öka kompetensen och kvaliteten i regionen.

Mål: Öka användandet av digitala verktyg och besöksformer

Digitaliseringen i samhället ökar människors förväntan på inflytande och kontroll i vården. Den digitala tillgängligheten har en alltmer central roll i arbetet med att möta välfärdens utmaningar och invånarnas förväntningar på en modern hälso- och sjukvård. Hallands invånare förväntar sig möjlighet till vårdbesök på distans genom chatt, video och telefon. Invånarna ska där så är möjligt erbjudas digitala alternativ vid förberedelser inför besök, under behandling och vid uppföljning. Digitala kontakter ska finnas som en del av vårdverksamheternas ordinarie utbud. Hälso- och sjukvården och socialtjänsten behöver säkerställa att individens behov möts med rätt typ av tjänster, i rätt tid, format och kanal. Digitala tjänster är centrala verktyg i den nära vården som gör det möjligt för invånaren att få en större del av vården närmare sig själv, i sin normala livssituation – utan resor. Den digitala utvecklingen ökar också invånarens möjlighet att vara delaktig i, men även medskapare av, den egna vården och

vårdplaneringen. Detta kräver tillgång till rätt vårdinformation vid varje enskilt tillfälle och Halland behöver arbeta vidare med att skapa förutsättningar för utbyte av vårdinformation digitalt mellan invånare, socialtjänst och sjukvård. Det kräver ett helhetsperspektiv och samverkan över professions- och organisationsgränser. Region Halland ska fortsatt satsa på bättre tillgänglighet till vård genom digitala kanaler.

Mål 2024	Nämnder
Vidareutveckla den nära vården	RS, DNADH, DNHS, DNNSVH, DNPSH, DNRGS
Säkerställa god tillgänglighet till vård	RS, DNADH, DNHS, DNNSVH, DNPSH
Utveckla arbetet för barn och unga med psykisk ohälsa	RS, DNADH, DNNSVH, DNPSH
Öka användandet av digitala verktyg och besöksformer	RS, DNADH, DNHS, DNNSVH, DNPSH

Fokusområde: Styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård

Region Halland har under många år visat goda resultat inom medicinska kvalitetsmått. Ambitionen är att invånarna i Halland ska få vård av fortsatt hög kvalitet även i framtiden, vilket är i linje med Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi. Strategin syftar till att bibehålla den höga vårdkvalitet som regionen har samt att lyfta områden med utvecklingspotential. Genom att fortsätta utveckla nya tekniker, arbeta processorienterat, tillvarata medarbetarnas kompetenser och effektivt implementera ny forskning kommer Halland att kunna möta de krav som ställs och fortsätta prestera på hög nivå.

Forskning och utvecklingsarbete bidrar till att höja kvaliteten och effektiviteten i vården samt till att skapa förutsättningar för en god hälso- och sjukvård. Forskning behöver i högre grad vara en naturlig komponent inom alla delar av hälso- och sjukvården och samspelet mellan forskning och vård behöver fungera. Utgångspunkten är att forskningen ska bedrivas där den behövs. Det är först när den kliniska forskningen fullt ut är integrerad i vården som de verkliga vinsterna uppnås. Det behöver därför skapas goda möjligheter för forskning. Etablering av starka forskningsmiljöer behöver stödjas. Detta inkluderar att arbeta aktivt för att främja regionens samverkan med såväl akademi och offentliga aktörer som näringsliv i nationella och internationella sammanhang. Region Halland bör använda forsknings- och utvecklingskompetens för att analysera halländingens hälsosituation. I detta ingår bland annat att använda epidemiologiska underlag för att på ett rationellt och träffsäkert sätt rikta preventiva hälso- och sjukvårdsinsatser för den halländska befolkningen.

I en kunskapsstyrd hälso- och sjukvård är det viktigt att bästa tillgängliga kunskap används för att uppnå god och jämlik vård. Nya kunskapsstöd beslutas och implementeras kontinuerligt. I takt med detta kommer behovet av att på ett ändamålsenligt sätt följa upp dessa för att säkerställa att det som görs verkligen bidrar till en mer jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet. En utmaning under kommande år består därmed i att bättre kunna systematisera uppföljningen av all hälso- och sjukvård, inte minst för att kunna följa upp de standardiserade och de personcentrerade vårdförloppen.

Mål: Utveckla cancervården samt förbättra resultatet för de kvalitetsindikatorer där Halland ligger under rikssnitt

Den årliga uppföljningen av Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi visar att regionen kan förbättra sina resultat inom cancersjukvården. Regionen behöver arbeta med att förbättra resultatet för de kvalitetsindikatorer inom cancer där Halland ligger under rikssnitt. Det systematiska arbetet med cancervård sker i stor omfattning inom ramen för de standardiserade vårdförloppen (SVF). Syftet med dem är att förkorta väntetider, minska regionala skillnader och skapa en mer jämlik vård med ökad kvalitet. Halland har förbättringspotential vad gäller följsamheten till de standardiserade vårdförloppen. Det är inte tillräckligt att arbeta endast med de delar av vården som definieras av SVF eftersom väsentliga delar av behandlingen inte definieras av ett SVF, så angreppssättet behöver vara brett. Under året ska regionens

kvalitetsresultat inom cancerområdet analyseras för att kunna ligga till grund för vidare utvecklingsarbete.

Mål: Säkerställa införandet av framtidens vårdinformationsstöd

För att kunna möjliggöra en sammanhållen vårdinformation och användande av vårddata för att exempelvis följa upp läkemedelsanvändning och för att effektivt kunna implementera nya behandlingsmetoder, behöver Halland skapa en resurseffektiv informationsförsörjning inom och mellan olika vårdgivare och till kvalitetsregister. Fokus för det omfattande arbetet med framtidens vårdinformationsstöd (FVIS) är att skapa förutsättningar för effektiva arbetssätt inom vården samt att ge invånare och patienter tillgång till säker och relevant vårdinformation. Detta kommer att ge hallänningen ökade möjligheter att vara delaktig i sin hälso- och sjukvård och att kunna ta ansvar för den egna hälsan.

FVIS är på väg in i slutfas av de förberedelser som krävs inför ett införande. Införandet kommer att delas upp i två faser där syftet är att föra in den grundläggande funktionaliteten i det nya vårdinformationsstödet i den första fasen, och sedan införs övrig funktionalitet i fas två. För att möjliggöra ett hållbart införande krävs noggranna förberedelser i vårdverksamheterna, i synnerhet i form av utbildning av medarbetare men även med att skapa förutsättningar för en hanterbar påverkan på vården. Åtkomsten till en gemensam vårdinformation är väsentligt för patientsäkerheten och en betydande faktor till varför införande av regionens nya vårdinformationsstöd behöver genomföras samtidigt för alla vårdverksamheter och användare.

Mål: Säkerställa implementering och uppföljning av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp

Personcentrerade och sammanhållna vårdförloppen utgår ifrån aktuella kunskapsstöd och baseras på bästa tillgängliga kunskap om vård och behandling. Syftet är att patienter ska uppleva en mer välorganiserad och helhetsorienterad process utan onödiga väntetider i samband med utredning och behandling. På så sätt ska patienternas livskvalitet och nöjdhet med vården förbättras och vården bli mer jämlik och jämställd. Regionens vårdförvaltningar ska ta fram och tillämpa arbetssätt för att följa inriktningen i nationellt överenskomna personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp. Vidare behöver uppföljningen av vårdförloppen systematiseras.

Mål 2024	Nämnder
Utveckla cancervården samt förbättra resultatet för de kvalitetsindikatorer där Halland ligger under rikssnitt	RS, DNHS, DNNSVH, DNADH
Säkerställa införandet av framtidens vårdinformationsstöd	RS, DNADH, DNHS, DNNSVH, DNPSH
Säkerställa implementering och uppföljning av personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp	RS, DNADH, DNHS, DNNSVH, DNPSH

Region Hallands definition av god ekonomisk hushållning

Regionstyrelsen antog ”Riktlinjer för god ekonomisk hushållning” i Region Halland den 20 november 2019 § 195. I Region Halland arbetar med tillitsbaserad styrning och ledning som utgår ifrån kvaliteten i leveransen till invånaren. En tillitsbaserad styrning är en styrning som skapar långsiktighet och utrymme för effektivisering, utveckling och förnyelse. Genom att ge stort ansvar och visa tillit till nämnderna sätts fokus på verksamhetens syfte och medborgarens behov, där varje beslutsnivå aktivt verkar för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv och där förtroendet för professionernas verksamhetsnära kunskap och erfarenhet ansvarar för att skattemedel hanteras på bästa möjliga sätt inom givna ramar.

God ekonomisk hushållning innebär enligt Kommunallagen att såväl Region Hallands finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås. Det betyder även att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt samt sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer. Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner, att hushålla i tiden och över tiden. På kort sikt måste ekonomiska resurser vägas mot verksamhet, över tid handlar det mer om att ställa verksamheternas behov idag i relation till verksamheternas behov på längre sikt. Utgångspunkten är att varje generation ska bära sina egna kostnader.

Utöver verksamhetens fokusområden innehåller Mål och budgetdokument också finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För att åstadkomma ett samband mellan resursåtgång och verksamhetsresultat krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap. I utvärderingen av god ekonomisk hushållning beaktas både utfallet för verksamhetens fokusområden och de finansiella målen. För att upprätthålla en stark och hållbar ekonomi samt goda verksamhetsresultat, behöver Region Halland fortsätta hålla i kostnadsutvecklingstakten så att den över tid inte överstiger ökningen av skatter och statsbidrag.

Synnerliga skäl till att underbalansera budgeten 2024

Region Halland budgeterar ett negativt resultat 2024, därefter från 2025 och framåt budgeteras återigen positiva resultat. De negativa resultaten förklaras av tillfälligt ökade pensionskostnader föranlett av pensionsskuldens uppräkningsutifrån prisbasbeloppet som i sin tur styrs av inflationen. Underskottet regleras mot eget kapital genom att åberopa synnerliga skäl att inte återställa ett negativt resultat i enlighet med kommunallagen. Kommunallagens 11 kapitel § 5 säger att budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras:

1. i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) tas i anspråk, eller
2. om det finns synnerliga skäl.

Region Halland har ingen resultatutjämningsreserv att ta i anspråk.

I kommunallagens författningskommentarer specificeras de synnerliga skälen för att inte återställa ett negativt resultat med utgångspunkt från två olika motiv. Det första är större omstruktureringskostnader i syfte att uppnå god ekonomisk hushållning, och det andra är stark finansiell ställning.

Vidare i författningskommentarerna resoneras kring begreppet stark finansiell ställning. Om kommunen eller regionen har ett eget kapital med realiserbara tillgångar av en omfattning som överstiger rimliga krav på finansiell handlingsberedskap, kan en minskning av kapitalet ske på ett planerat sätt. I ett sådant läge är det möjligt att anta finansiella mål i budgeten som anger att det egna kapitalet tillåts minska. För att en minskning av kapitalet inte ska anses bryta mot kravet på god ekonomisk hushållning ska det finnas kapital som täcker hela pensionsåtagandet, det vill säga även inkluderat den pensionsskuld som redovisas som en ansvarsförbindelse. Därutöver ska det finnas en buffert med realiserbara tillgångar som kan användas för delfinansiering av framtida investeringar.

En minskning av det egna kapitalet utifrån de förutsättningar som anges ovan kan alltså planeras via de finansiella mål som upprättas i budgeten. Det innebär att en kommun eller region, för enstaka år och med stor restriktivitet, kan budgetera med underskott i resultaträkningen och med minskning av det egna kapitalet.

I uppföljningsrapporten per 2023-04-30 hade Region Halland:

- ett eget kapital på ca 5,6 mdkr,
- realiserbara tillgångar i form av likvida medel på ca 7,2 mdkr (varav ca 2,0 mdkr är avsatta för framtida pensionsutbetalningar) som kan användas för delfinansiering av framtida investeringar,
- ett totalt kapital på ca 13,4 mdkr och en soliditet på 18,6 procent som täcker hela pensionsåtagandet (inklusive den del som redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen),
- ingen låneskuld.

Region Halland har därmed en mycket god, både kortsiktig och långsiktig, finansiell handlingsberedskap samt därmed också en definitionsmässigt stark finansiell ställning. Denna ekonomiska situation har uppnåtts genom medveten hushållning av resurser över tid, både för att klara framtida åtaganden och för att kunna hantera tillfälliga konjunktursvängningar.

Finansiella mål

Följande tre indikatorer är definierade med finansiella mål för att uppnå en hållbar ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. För att åstadkomma en långsiktighet behöver målvärden utvärderas över tid och inte isoleras för varje budgetår.

Resultat i förhållande till summan av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämnning

En generell praxis som Sveriges kommuner och regioner (SKR) använder sig av är att detta resultatmått bör uppgå till minst två procent över tid, främst för att finansiera

investeringar. För Region Halland skulle det innebära en genomsnittlig resultatnivå på cirka 200–250 mnkr.

	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
	1,0%	2,7%	7,5%	10,3%	10,1%	-2,4%	-4,8%
Årets Resultat (mnkr)	93	273	766	1 304	876	-303	-641

Självfinansieringsgraden av investeringarna

Denna indikator beskriver hur stor andel av Region Hallands investeringar som finansieras av det egna kassaflödet. Resultatet rensat för avskrivningskostnader sätts i relation till totala investeringar. Den långsiktiga målsättningen bör vara att självfinansieringsgraden ska uppgå till minst 100 procent.

	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Budget 2024
	91%	105%	198%	216%	23,2%	16%	-17,7%
Investeringar (mnkr)	340	393	580	753	704	748	983

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

Soliditeten är ett mått på den långsiktiga finansiella styrkan och visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Ju högre procenttal, desto starkare finansiell styrka. En rimlig målsättning gällande Region Hallands soliditet är att den, inkluderat hela pensionsåtagandet, ska vara positiv och inte minska över tid.

Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2023
-6,1%	-4,9%	5,7%	16,0%	24,7%	Bibehålla en positiv utveckling

Riktade statsbidrag

De riktade statsbidragen inom hälso- och sjukvård är i de flesta fall knutna till en nationell överenskommelse som tecknas mellan staten och SKR. Dessa överenskommelser fokuserar på identifierade områden som är viktiga för utvecklingen av den samlade hälso- och sjukvården i Sverige.

Varje överenskommelse beslutas separat av regeringen, oftast i december för det kommande året. I överenskommelserna, som kan vara ett- eller fleråriga, regleras de insatser som regionerna behöver utföra för att erhålla statsbidragen samt hur insatserna ska återredovisas. Hanteringen av riktade statsbidrag genom nationella överenskommelser är en viktig komponent i den tillitsbaserade verksamhets- och ekonomistyrningen i Region Halland.

Statsbidragen budgeteras centralt och utgör en del av den samlade finansieringen för att utveckla hela Region Hallands hälso- och sjukvårdssystem utifrån intentionerna i överenskommelserna. På kostnadssidan nyttjas större delen av medlen till utvecklingsinsatser i ordinarie verksamheter, främst via ordinarie budgetanslag där årlig uppräknings för verksamhetsutveckling ingår.

Som komplement finns ett centralt budgetanslag för utvecklingsmedel, där beslut fattas på delegation om specifika utvecklingsprojekt i syfte att säkerställa uppfyllelse av kraven i överenskommelserna och därmed hemtagning av statsbidragen. Denna hantering, med en tydlig intern process samt frekventa dialoger på både politisk- och tjänsteledningsnivå, skapar förutsättningar för en tillitsfull styrning och utveckling av den halländska hälso- och sjukvården i linje med de nationella överenskommelserna.

Nämndernas budgetramar

Från och med budget år 2020 är det generellt inräknat tillskott, förutom prisökning, för befolkningsökning, ökad vårdtyngd, medicinteknisk utveckling och verksamhetsutveckling.

Nämndernas ramar innefattar även finansiering för att uppfylla regeringens krav inom beslutade överenskommelser för riktade statsbidrag. Som komplement finns ett centralt anslag, utvecklingsmedel, för tillkommande merkostnader utöver det som redan är finansierat utifrån ställda krav i överenskommelserna.

Det är också inräknat ett generellt effektiviseringskrav. För att motverka suboptimeringar gällande såväl utveckling som effektivisering i framför allt hälso- och sjukvårdssystemet är samverkan i olika former viktig, både internt och externt.

Fördelning av budget till nämnder

I tabellen nedan redovisas en sammanställning på fördelningen av budget till nämnderna. Specificerade budgettramar per nämnd redovisas i bilaga 1.

Fördelning av budget till nämnder, ökning per år	2024	2025	2026	2027	2028
Patientnämnd	1	1	1	1	1
Revision	6	6	6	6	6
Gemensam nämnd Hemsjukvård och hjälpmedel	83	86	88	90	93
Driftnämnd Kollektivtrafik	572	590	609	628	648
RH Fastighetsförvaltning	8	8	8	9	9
Regionstyrelsen	952	980	1 043	1 089	1 135
Regionstyrelsen Hälso- och sjukvård	3 692	3 942	4 144	4 357	4 580
Driftnämnd Hallands Sjukhus	5 600	5 800	6 005	6 217	6 437
Driftnämnd Ambulans Diagnostik och Hälsa	819	844	870	897	925
Driftnämnd Psykiatri	838	861	889	919	949
Driftnämnd Närsjukvård	103	107	111	115	118
Driftnämnd Kultur och skola	183	191	197	203	209
Regionservice	0	0	0	0	0
Regiongemensamma kostnader	671	92	11	36	24
Summa	13 530	13 509	13 982	14 566	15 135

Investeringsplan 2024–2028

Region Hallands årliga investeringsnivåer har redovisats och värderats tillsammans med de förväntade konsekvenser investeringarna beräknas få på driftbudgeten. Investeringsplanen har bedömts och prioriterats utifrån ett finansieringsperspektiv över tid, samt genomförandekapacitet.

Förslaget till investeringsplan 2024–2028 specificeras i bilaga 2. Förslaget har hanterats utifrån ovan och innehåller totala investeringsnivåer.

I tabellen nedan redovisas en sammanställning på investeringsplanen 2024–2028.

Investeringar totalt	Budget 2024	2025	2026	2027	2028
Summa redan beslutat/reinvesteringar	439,8	377,2	310,2	304,1	284,3
Summa fastighetsinvesteringar	543,4	485,0	852,0	680,0	670,0
Summa investeringar totalt:	983,2	862,2	1 162,2	984,1	954,3

Egenavgifter

Tandvårdstaxa

Tandvård- och läkemedelsförmånsverket (TLV) ger varje år ut en referensprislista avseende tandvårdstaxa. Referensprislisans totala förändring används som riktmärke när tandvårdstaxan föreslås. Taxan beslutas i regionfullmäktige vi sammanträdet i december.

Kollektivtrafik

Budgeten medger Hallandstrafiken en genomsnittlig taxeförändring för kollektivtrafiken upp till tre procent.

Patientavgifter

Övergripande patientavgiftsnivåer för 2024 är oförändrade från 2023. Se bilaga 6.

Beräkning av årliga belopp för högkostnadsskydd för vård görs i enlighet med 17 kap. 2§ och 6§ Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Region Halland har beslutat om principen att följa högsta angivna nivå. En uppräknig enligt tidigare fastställda principer sker för Hälsovård och intyg (kallat ”gula taxan”), egenavgifter för sjukresor och övriga egenavgifter. Samtliga egenavgifter inklusive förändrade egenavgifter till 2024 framgår i bilaga 6.

Region Halland har sett över regelverket för att avgifter för uteblivet besök inom hälso- och sjukvården ska bli enhetligt. Syftet med avgiften är att minska antalet uteblivna och sent inställda besök och därigenom skapa bättre förutsättningar för att effektivisera planeringen och sänka kostnaderna för vården.

Skattesats

Region Hallands utdebitering av skatt 2024 är oförändrad och uppgår till 11,40 procent.

Uppföljning och rapportering

Uppföljningen till regionfullmäktige utgår från Mål och budget och sker tre gånger per år i Uppföljningsrapport 1 (januari – april), Uppföljningsrapport 2 (januari – augusti) samt Årsredovisning.

I Uppföljningsrapport 2, tillika delårsbokslut, redovisas en prognostiserad måluppfyllelse för helåret för respektive fokusområde och mål.

I Årsredovisningen redovisas måluppfyllelsen för beslutade fokusområden och mål, samt den verksamhet som bedrivits för att uppnå dessa. Här redovisas även utfall och analys för de finansiella målen.

Bedömningen av måluppfyllnad avseende fokusområden görs genom en utvärdering av arbetet inom fokusområdet, samt utfall av de mål som är direkt kopplade till fokusområdet. En samlad utvärdering av måluppfyllelsen gällande såväl fokusområden, mål och finansiella mål sker utifrån perspektivet god ekonomisk hushållning (se avsnitt ovan för Region Hallands definition av god ekonomisk hushållning).

Ett syfte med den regiongemensamma uppföljningen är att säkerställa regionstyrelsens uppsiktsplikt i förhållande till övriga nämnder. Ett annat syfte är att återredovisa måluppfyllelse och avvikelser i förhållande till besluten i Mål och budget.

I uppföljningen till regionfullmäktige beskrivs både det regionövergripande arbetet som skett under året, samt ett urval av det arbete som nämnder redovisar i sina rapporter.

Utöver uppföljningsrapporterna och årsredovisningen görs mindre omfattande månadsrapporter vid några tillfällen under året. I dessa återfinns framför allt en ekonomisk prognos med kommentarer till eventuella avvikelser. Månadsrapporterna redovisas till regionstyrelsen. Regionstyrelsen har under året dialog med nämnderna utifrån genomförande av fastställd verksamhetsplan och budget.

Region Hallands nämnder följer upp sin fastställda verksamhetsplan och internbudget utifrån Riktlinjen för planering och uppföljning. Region Hallands gemensamma nämnder som är Patientnämnden och Gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel följer upp verksamheten genom en årsredovisning.